

Helsinki 4.10.2021

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNNALLE

Suomen Asiakastieto Oy (Asiakastieto) kiittää mahdollisuudesta lausua Hallituksen esityksestä 109/2021 ja lakialoitteesta LA 20/2020 vp.

Hallituksen esitys 109/2021

Esityksessä perusteluissa (s.14) ehdotetaan, että *"EU tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohhta olisi luottotietolaissa tarkoitetun ilmoituksen tehneen luottotietotoiminnan harjoittajan suorittaman henkilöluottotietojen käsittelyn ensisijainen oikeusperuste"* (*"yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi"*). Asiakastieto on tehnyt saman päätelmän jo valmistautuessaan tietosuoja-asetuksen voimaantuloon. Mielestämme lainsäätäjän olisi pitänyt pystyä lausumaan asiasta jo huomattavasti aikaisemmin.

1 § Soveltamisala

Lain perusteluissa s. 47 lausutaan, että vain 2. lukua ja 19 § 5 ja 6 momentteja sovelletaan myös käyttäjiin. Asiakastieto huomauttaa, että myös 19 §:n 1 ja 2 momentteja sovelletaan käyttäjiin (*"Henkilöluottotietoja saa luovuttaa käytettäväksi ja käyttää"*). Henkilöluottotiedon kysyjällä on vastuu kyselyperusteensa oikeutuksesta. Rekisterinpitäjä ei tiedä onko luottihakemus tehty tai onko asunto olemassa.

10 §. Palveluja koskevat velvoitteet

Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi muotoon *"Luottotietotoiminnan harjoittajan on yksittäistapauksessa kohtuullista korvausta vastaan annettava luottotietoja niitä pyytävälle"*. Virkkeen lopusta ehdotetaan poistettavaksi sana *"henkilölle"*.

Käsityksemme mukaan vaatimus tarjota palveluita *"kohtuulliseen hintaan"* on alun perin tarkoitettu ja sen tulee olla tarkoitettu vain henkilöitä koskevaksi. Ei yritysten välisen liikesuhteen hintaa tule määritellä lainsäädännössä sanalla *"kohtuullinen"*. Lainsäädännössä ei tarvetta puuttua yritysten väliseen hinnoitteluun. Eivät luottotiedot ole palveluita, joiden saamiin liittyisi sellainen intressi, että niiden hintaa tulisi yritysten välillä mitenkään valtiovallan puolelta säädellä.

Asiakastieto ehdottaa, että virkkeen lopussa säilytetään sana *"henkilölle"* tai muu ilmaisu, joka osoittaa, että *"kohtuullisen hinnan"* vaade ei koske yrityksen hankkimia tietoja.

16 § Luottokelpoisuusarviointi

Pykälän 1. momentin mukaan *"arviointitietoa muodostettaessa saa käyttää vain 12 §:n 1 momentin*

Sivu: 1 of 7

1 ja 2 kohdassa ja 2 momentissa sekä 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja". Asiakastiedon mielestä sallittuihin tietoihin tulee lisätä myös 23 §:n mukainen tieto henkilölle määrätystä liiketoimintakiellosta. Tieto liiketoimintakiellosta on henkilöä koskeva tieto, vaikka siitä luottotietolaissa säädetään yritystietojen yhteydessä. Tässä ehdotuksessa tarkennetaan muutoinkin liiketoimintakiellon käsittelyä koskevaa sääntelyä (esim. tiedon kysymisen peruste on jatkossa oltava ja ilmoitettava). On ehdottoman tärkeää, että henkilöä koskevaa 16 §:ssä tarkoitettua arviointia tehtäessä voi käyttää myös tietoa henkilölle määrätystä liiketoimintakiellosta. Liiketoimintakiello kuvaa tilastollisten analyysien valossa oleellisesti henkilöön liittyvää luottoriskiä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että luottotietotoiminnan harjoittajan 16 §:n nojalla tehty arviointi on rinnastettava tietosuojalain 22 §:ssä tarkoitettuun profiloituihin tai päätökseen. Tällaisen arvioinnin tekoon ehdotetaan liitettäväksi erityiset suojatoimet. Asiakastieto katsoo, ettei sen tekemä 16 §:ssä tarkoitettu arviointi, jonka se luovuttaa henkilölle itselleen tai luotonantajalle vaikuta sellaisenaan rekisteröityyn merkittävästi. Jos henkilö kysyy sitä vain itsestään luovuttamatta tietoa kenellekään, on selvää, ettei vaikutuksia ole. Luotonantajakaan ei tee päätöstä pelkästään tämän arvion perusteella. Vaikutukset syntyvät vasta luotonantajan päätöksen jälkeen.

Vaadittuna suojatoimena luonnollisella henkilöllä olisi oikeus esittää kantansa luottokelpoisuusluokasta ja vaatia luottoluokituksen uudelleenarviointia luottotietotoiminnan harjoittajan toimesta silloin, kun luonnollisen henkilön luottokelpoisuusluokan muodostaminen perustuu pelkästään automaattiseen tietojenkäsittelyyn. On huomattava, että luottotietotoiminnan harjoittaja voi käyttää arviossaan vain rekisterissä olevaa tietoa. Se ei voi vastaanottaa henkilöltä mitään rekisterin ulkopuolista tietoa uudelleenarviossa. Arvion perusteena säilyvät edelleen vain maksuhäiriöt ja muut pykälässä sallitut tiedot. Kun arvio on tehty mallinnuksen perusteella ei sitä voida muuttaa rikkomatta luottotietolain 11 §:n yhdenvertaisen kohtelun vaatimusta.

Perusteluissa lausutaan Asiakastiedon näkemyksen mukaan hieman harhaanjohtavasti: *"Jos automatisoidussa päätöksenteossa tai profilointiprosessissa käytetyt tiedot ovat epätarkkoja, niiden tuloksena tehtävä päätös tai profiili ovat virheellisiä. Päätöksiä voitaisiin sen seurauksena tehdä vanhentuneiden tietojen tai ulkoisten tietojen virheellisen tulkinnan perusteella."* On huomattava, että epätarkat ja virheelliset tiedot ovat eri asia. Koska 16 §:n arvioinnissa käytettävät tiedot voivat olla vain laissa mainittuja tietoja ja ne eivät ole "epätarkkoja"; ne ovat juuri sellaisia kuin laki sallii rekisteriin merkittäväksi. On huomattava, että pykälän mukaan mitään rekisterin ulkopuolisia tietoja ei saa edes käyttää. Jos tiedot ovat virheellisiä, henkilöillä on luonnollisesti oikeus saada virheelliset tiedot oikaistuksi. Tällaisen oikaisun jälkeen voi tehty arviointi luonnollisesti muuttua. Tehdyn 16 §:n mukaisen arvioinnin uudelleenarviointi ja sen pohjalla olevien tietojen oikaisu ovat kuitenkin eri asioita. Mikäli arvioinnin pohjalla olevat tiedot eivät muutu, ei arviointiakaan ole syytä muuttaa. Oikeusministeriöltä on nähdäksemme jäänyt huomaamatta tämä 16 § perusajatus, että siinä tarkoitettua luokituksessa vain rekisteriin merkittyä tietoa saa käyttää ja siksi OM antaa liiankin suuren merkityksen näin tehdyn arvioinnin merkitykselle.

18 §. Maksuhäiriömerkintöjen ja luokitustietojen säilyttämisajat

Nyt tehdyn ehdotuksen mukaan tieto henkilön maksuhäiriöstä tulee jatkossa poistaa 1 kuukauden kuluessa siitä, kun rekisterinpitäjälle on tullut tieto saatavan suorittamisesta. Asiakastieto toteaa, että tiedolla on edelleen merkitystä arvioitaessa henkilön luottoriskiä ja on vastustanut muutosta. Asiakastieto ei näe nyt enää tarpeelliseksi tuoda esiin perusteluitaan vastustamiselle, koska käsityksemme mukaan päätös asiassa on käytännössä tehty.

Asiakastieto ehdottaa, että 18§ 1. momentin 4. kohdan alku muutetaan kuulumaan seuraavasti: *"muu ulosottotieto yhden kuukauden kuluessa siitä, kun luottotietotoiminnan harjoittaja on saanut tiedon, että..."*. Säännöksen poistoon velvoittava aikamääre olisi tällöin samanlainen kuin uudessa 2. momentissa. Erityisesti tämä ehdotus aikamääreen muuttamiseksi samanlaiseksi koskee kohtaa *"velallinen on maksanut suppeassa ulosotossa perittävänä olleen velan"*. Ei ole perustetta sille, että toisessa tapauksessa maksaminen poistaa tiedon heti ja toisessa tapauksessa vasta kuukauden kuluessa riippuen siitä mikä merkintä on kyseessä (missä menettelyssä ulosotto on perinyt velkaa).

Asiakastieto ei vastusta erittäin monimutkaisen maksuhäiriöiden "pidennysäännön" (kumottava 3. momentti) poistamista.

Pykälän viimeinen momentti kuuluu seuraavasti: *"Luottokelpoisuuden arviointitieto on poistettava, kun henkilöä koskevat muut merkinnät on poistettu rekisteristä"*. Asiakastieto tähdentää omalta osaltaan, että arvioita ei yleensäkaan talleteta; ne muodostetaan reaaliaikaisesti kyselyhetkellä, luovutetaan kysyjälle eikä niitä säilytetä uudelleenkäyttöä varten. Ne tullaan jatkossa tallettamaan jatkossa vain 16 §:ssä nyt säädettävää uudelleenarviointia varten.

Ilmaissuissa on nähdäksemme myös toinen ongelma. Sen sanamuotoa voi nähdäksemme tulkita myös niin, että arviota ei voi tehdä henkilöstä, jolla ei ole mitään 12 §:ssä tai 13 §:ssä tarkoitettua tietoa rekisterissä ("on poistettu rekisteristä" = ei ole tietoa rekisterissä?). Mutta tietynlaisen arvion voi antaa myös henkilöstä, josta ei ole mitään tietoa rekisterissä. Voimme esim. tutkimustiedon perusteella lausua, että "ei-rekisteröity" täysi-ikäinen henkilö saa seuraavan vuoden kuluessa noin x% todennäköisyydellä maksuhäiriön. Tämäkin on ko. pykälässä tarkoitettu arvio.

19 § Henkilöluottotietojen luovuttamisen ja käyttämisen yleiset edellytykset

19 §:n 4. momentin mukaan *"luonnollisella henkilöllä on oikeus saada tieto siitä, kenelle häntä koskeva 12 §:n 1 momentissa tai 13 §:ssä tarkoitettu tieto on viimeisen vuoden aikana luovutettu"*. Tältä osin säännös on selvä ja sellaisenaan vastaa nykytilaa. Ottaen huomioon sen, että liiketoimintakiellosta annettua 23 §:n sääntelyä ollaan muuttamassa (tiedon kysymiseen on oltava ja annettava peruste) tähän lainkohtaa tulee lisätä maininta 23 §:n mukaisesta liiketoimintakiellosta. Muutoin ko. henkilö ei pysty valvomaan onko tiedon kysymiseen ollut peruste.

19 §:n perusteluissa s. 57 on nähdäksemme väärä artiklaviittaus tietosuojaa-asetukseen. Pitänee olla 14 artikla (ei 13) koska luottotietotoiminnan harjoittajan käsittelemissä tiedoissa on kyse muualta kuin ko. henkilöltä itseltään saaduista tiedoista.

20 § Henkilöluottotietojen luovuttaminen sähköisesti

Kohdan perusteluissa s.59 lukee seuraavaa:

"Luonnollisen henkilön toimintamahdollisuuksiin kohdistuvien riskien ja yksityiselämän suojaan kohdistuvan rajoituksen oikeasuhteisuuden varmistamiseksi yrityskytentätietoja koskevaa poikkeusta ei saisi soveltaa siinä tapauksessa, että niitä luovutettaisiin samanaikaisesti maksuhäiriötietojen tai muiden henkilöluottotietojen kanssa tai yhdistettyinä tällaisiin tietoihin. Tämä vastaisi nykytilaa, jossa poikkeus koskee pelkästään yrityskytentätietoja."

Ilmaisun merkitys on nähdäksemme hämärä. Käsitksemme mukaan selvää on, että jos maksuhäiriöitä luovutetaan, tietojen luovutus tulee kirjata ("lokitus") ja kohteella on pääsy tietoon siitä, kenelle tieto on luovutettu. Näin myös silloin, kun tiedot luovutetaan luottotietolain 19 §:n 1. momentin 9. kohdan perusteella (*"arvioitaessa yrityksen ja sen vastuuhenkilön kykyä vastata sitoumuksistaan sopimusosapuolena sekä valittaessa henkilö yrityksen vastuuhenkilöksi"*). On huomattava, että kysyjällä on tällöin jo tieto tästä vastuuhenkilöasemasta eikä tässä tapauksessa ole enää kyse siitä, että maksuhäiriötiedot luovutettaisiin "yhdessä tai yhdistettynä tällaisiin tietoihin" vastuuhenkilötietojen kanssa. Perusteluiden toteamus, että "tämä vastaisi nykytilaa", on sinällään oikein.

23 § Tiedot liiketoimintakiellosta

Asiakastieto toteaa, että se on jo omalla päätöksellään luovuttanut tietoja vain voimassa olevista liiketoimintakielloista sekä käsitellyt näitä tietoja maksuhäiriötietojen yhteydessä niin, että tiedon kysymiseen on oltava 19 §:ssä mainittu peruste.

28 §. Rekisterimerkintöjen säilyttämisajat

Pykälässä käsitellään yritysten maksuhäiriötietojen tallennusaikoja. *"Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että jos luottotietotoiminnan harjoittajalle on tullut tieto 24 §:n 1 momentin 2, 3, 5 tai 7 kohdassa tarkoitetun saatavan suorittamisesta, jonka laiminlyönnistä merkintä on syntynyt, tieto poistetaan yhden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta."*

Asiakastieto pystyy tutkimustiedon perusteella lausumaan, että yritys, joka maksaa saatavan, joka on aiheuttanut maksuhäiriön, on edelleen maksun jälkeenkin suuremmassa riskissä laiminlyödä tulevat maksunsa ja saada uusi maksuhäiriö.

Asiakastieto vastustaa tämän muutoksen ulottamista luonnollisten henkilöiden (18 §) lisäksi myös yritysten maksuhäiriöihin.

Asiakastieto muistuttaa, että yritykset eivät ole aikaisemmin saaneet hyväkseen saatavan maksamisen lyhentävää vaikutusta tallennusajan pidentämiseen (kuten luonnolliset henkilöt). Eduskunta ja kansanedustajat ovat edellyttäneet ja vaatineet, että **henkilöt**, jotka ovat suorittaneet maksuhäiriömerkinnän perusteena olleet maksut asianmukaisesti, tulee poistaa rekisteristä 1 kuukauden kuluttua maksun suorittamisesta. Säännöksen ulottamiseen myös yrityksiin ei ole esitetty mitään perusteluita. Nähdäksemme mitkään oikeuspoliittiset syyt eivät tue tätä muutosta. Päinvastoin muutoksella olisi yritysten maksukäyttäytymistä heikentävä vaikutus, kun yritys pystyisi pitkänkin ajan kuluttua saamaan tiedon maksuviivästymisistään poistetuksi.

Hallituksen esityksen perusteluissa s.11 lausuttua (*"Lisäksi luottotietolain säännökset maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentymisestä tai pidentymisestä sen mukaan, onko maksuhäiriömerkinnän aiheuttanut saatava suoritettu tai syntykö uusia maksuhäiriöitä, ovat vaikeaselkoisia"*) ei voi käyttää muutoksen perusteluna yritystietojen osalta, koska yritysten maksuhäiriötietojen tallennusaikoihin ei ole liittynyt maksun lyhentävää vaikutusta. Sääntö on yrityksiä koskien ollut yksinkertaisempi, tallennusaika on voinut vain pidentyä.

Muutosta perustellaan hallituksen esityksen s. 12 seuraavasti: *"Yritysten maksuhäiriötietojen säilytysaikoihin kuitenkin liittyy vastaavia kysymyksiä kuin edellä on kuvattu luonnollisen henkilön maksuhäiriötietojen osalta. Silloin, kun maksuhäiriötieto säilyy rekisterissä saatavan suorittamisesta*

Sivu: 4 of 7

huolimatta, merkintä voi vaikuttaa eri tavoin kielteisesti yrityksen toimintaedellytyksiin ja voi johtaa kohtuuttomaan tilanteeseen.” Perusteluissa ei lausuta mikä voisi olla tällainen kohtuuton tilanne. Se, että tieto vaikuttaa yrityksen mahdollisuuteen saada luotto, ei sellaisenaan ole kohtuutonta. Se on luottotietojen käytön ominaispiirre. On huomattava, että luoton saaminen ei ole oikeus, jonka tulisi aina täyttyä. Luottotiedon käyttäjällä, luotonantajalla tai palvelun tarjoajalla, tulee olla käytössä luotettavaa ja pitkäaikaista tietoa yrityksistä. Vaihdamme perustuu luottamukseen ja luottamuksen ylläpito vaatii tuekseen luotettavaa tietoa. Ehdotuksessa on unohdettu luottotietojen käyttäjien etu; tietojen laadun heikentäminen (merkintöjen liian aikainen poistaminen) voi johtaa niiden kannalta kohtuuttomiin tilanteisiin.

Nähdäksemme ehdotettu muutos vaikuttaisi tietojen käyttäjistä erityisen negatiivisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin (tavaraluotonantajat), joilla ei käytössään erityisiä järjestelmiä, joilla arvioida asiakkaan luottoriskiä vaan ne tekevät arvion luottotietorekisteristä saatavien maksuhäiriötietojen perusteella.

Pykälän 2. *”Momenttia muutettaisiin lisäksi siten, että 1 momentin 1 ja 7 kohdassa tarkoitetun merkinnän säilytysaikaa ei enää pidennettäisi uuden merkinnän johdosta.”* Asiakastieto ei vastusta tämän ”pidennyssäännön” poistamista.

30 §. Yrityksen oikeus saada tietoja

Hallituksen esityksen perusteluissa s. 62-63 lausutaan: *”Voimassa olevan pykälän 1 momentti koskee yrityksen, sen edustajan ja vastuuhenkilön oikeutta saada tieto siitä, mitä tietoja yrityksestä ja sen vastuuhenkilöistä on talletettu luottotietorekisteriin ja mistä rekisteriin talletetut tiedot ovat peräisin. Säännös vastaisi nykytilaa. Lain soveltamisen kannalta on kuitenkin tarpeen selventää, että tiedonsaantioikeus ei kata toista luonnollista henkilöä koskevaa maksuhäiriötietoa, jota on käsitelty henkilöluottotietona, jos maksuhäiriötieto ei liity yritystoimintaan.”* Asiakastieto toteaa, että tällainen selvennys ei vastaa nykytilaa eikä tällaisesta rajoitteesta tiedonsaantioikeuteen ole mitään mainintaa luottotietolaissa tai sen perusteluissa. On huomattava, että rekisterinpitäjällä ei ole välttämättä tietoa siitä, liittyykö maksuhäiriö henkilön yritystoimintaan esim. takauksen antamisen kautta. Jos yritys, yrityksen edustaja tai vastuuhenkilö käyttää oikeuttaan saada tietoja yrityksen ”toisesta” vastuuhenkilöstä nämä toteuttavat tätä oikeutta Asiakastiedon tarjoamien normaalien palvelukanavien kautta. Tiedonsaantioikeutta ei voida rajoittaa teknisestikään niin, että pykälässä mainitussa tilanteessa koskisi vain sellaisia maksuhäiriöitä, jotka liittyvät ko. henkilön yritystoimintaan.

Siirtymäsäännös

Asiakastieto esittää, että lain 18 § ja 28 § astuvat voimaan vasta 6 kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Ko. pykälien ja siirtymäsäännöksen 1. ja 2. kohtien vaatimat IT työt ovat vaativia.

Asiakastieto myös ehdottaa, että lain 16 §:ään ehdotetut muutokset astuvat voimaan vasta 6 kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Rekisterinpitäjän on luotava prosessi annetun luokituksen tai arvion uudelleenarvointiin (henkilökunnan koulutus, yleisötiedotus) sekä tehtävä IT valmisteluja annettujen arviointien säilyttämiseen, jotta niiden sisältöön voidaan palata, mikäli henkilö vaatii uudelleenarviointia.

Lakialoite LA 20/2020 vp

Laki luottotietolain 18 ja 20 §:n muuttamisesta

Asiakastieto toteaa lakialoitteen perusteluihin viitaten, että maksuhäiriötietoja ei säilytetä eikä käytetä ”rangaistusluonteisesti”. Niiden olemassaolo kertoo lisääntyneestä riskistä, että henkilölle tulee uusia maksuhäiriöitä. Niitä käytetään, kun arvioidaan henkilön kykyä vastata sitoumuksistaan. Niiden käyttämättä jättäminen lisäisi ylivelkaantumista. Kyse on myös luotonantajien ja muiden palvelun tarjoajien oikeudesta saada käyttöönsä tarpeellista tietoa päätöksentekonsa tueksi.

HE 109/2021 sisältää jo ehdotuksen, että luottotietolain 18 §:n 3. momentti, niin kuin se on tällä hetkellä, kumotaan. Näin tämän aloitteen ko. momenttia (tallennusajan pidentäminen uuden merkinnän vuoksi) koskeva vaatimus tulee jo korjattua.

Lakialoitteessa ehdotetaan luottotietolain 18 §:n 1 momentin 5. kohtaa muutettavaksi. Nähdäksemme siinä tarkoitettu muutosvaade maksettujen saatavien osalta tulee täytetyksi HE 109/2021 sisältyvällä luottotietolain 18 §:n uudella 2. momentilla, jonka mukaan merkintä on poistettava 1 kuukauden kuluessa, kun luottotietotoiminnan harjoittaja on saanut tiedon velan maksusta.

Asiakastieto ei pidä onnistuneena ratkaisua, jolla rekisterissä oleva 18 §:n 1 momentin 5. tai 6. kohdassa tarkoitettu merkintä on poistettava heti ”tuomion tai tuomioistuimessa vahvistetun sovinnon kautta (myötä)”. On huomattava, että näissä tilanteissa asiassa on jo annettu tuomioistuimen päätös tai saatava on suoraan ulosottokelpoinen. Emme näe prosessiekonimisesti järkevänä, että kerran viranomaisen päätöksellä ratkaistuja asioita ryhdyttäisiin enää käsittelemään tuomioistuimissa. Totean edelleen, että Tietosuoja- ja luottotietolain toimivaltaa kuuluu antaa rekisterinpitöön kuuluvia määräyksiä (velvollisuus poistaa virheellinen merkintä).

Aloitteessa ehdotetaan kaikkien konkurssitietojen poistamista kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun viimeisintä konkurssimerkintää koskevat tiedot on poistettu yrityssaneeraus- ja konkurssirekisteristä. HE 109/2021 sisältää muutoksen konkurssitietojen poistamiseen. HE:ssä ja lain nykyisessä muodossa on varsin tarkka sääntely tällä osin ja on nähdäksemme hieman epäselvää, miten lakialoitteessa ehdotettu sanamuoto muuttaa tilannetta.

Lakialoitteessa sanamuoto 18 §:ssä on edelleen seuraava: *”ja 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua maksuhäiriötä koskeva merkintä viimeistään neljän vuoden kuluttua sen tekemisestä”*. Koska lakialoite tähtää siihen, että pykälästä poistetaan sen vanha 3. momentti (pidennyssääntö uuden merkinnän takia) ja tätä myös HE 109/2021 myös ehdottaa, ei ko. tekstikohtaa tule pykälässä säilyttää. Se kertoi maksimi tallennusajan tilanteissa, jossa henkilölle tulee uusia häiriöitä. Yksittäisen 6. kohdassa tarkoitettua merkinnän perustallennusaika (jos saatavaa ei makseta) on jatkossa 3 vuotta.

Lakialoitteessa ehdotetaan 18 §:ään lisättävä uusi momentti, jonka mukaan *”Luottotietorekisterin pitäjän tulee ylläpitää luottotietorekisteriä siten, että rekisterissä oleva voi luotettavasti tarkistaa häntä koskevien saatavien tiedot. Virheet ja epäselvyydet tulee poistaa välittömästi.”* Lausunnon antaja toteaa, että olemme täyttäneet laissa olevan velvoitteen antaa rekisteröidyille mahdollisuuden tarkistaa omat tietonsa eri keinoin. Se on nyt mahdollista myös internetin kautta vahvaa tunnistamista käyttäen. Velvollisuudesta saada tarkistetuksi omat tiedot on jo säädetty (EU tietosuoja-asetus, aikaisemmin henkilötietolaki). Myös velvollisuudesta virheen oikaisuun on jo säädetty. Asiakastieto ei näe tarpeelliseksi ehdotettua muutosta lain 18:ään.

Sivu: 6 of 7

Lakialoitteessa ehdotetaan näin kuuluvaa uutta momenttia luottotietolain 20 §:ään: *”Ulosoton tiedot velan suorittamisesta, velan vanhentumisesta taikka velan perusteen poistumisesta tuomion tai tuomioistuimessa vahvistetun sovinnon perusteella tulee ilmoittaa teknisenkäyttöyhteyden avulla välittömästi luottotietotoiminnan harjoittajalle”*. Luottotietolaissa säädetään luottotietotoiminnan harjoittajan toiminnasta ja vähäisessä määrin luottotietojen käyttäjien velvollisuuksista. Ehdotetulla säädöksellä säädellään ulosottoviranomaisten velvollisuudesta. Sen paikka ei ole luottotietolaissa vaan ulosottolainsäädännössä.

Laki ulosottokaaren 1 luvun 32 §:n muuttamisesta

Asiakastiedolla ei toki ole mitään sitä vastaan, jos ulosottoviranomaisten velvollisuutta ilmoittaa merkintöihin liittyvistä asioista tarkennetaan. Jos ulosottokaarta tältä osin muutetaan, tulee kiinnittää huomiota siihen, että kyseessä ei velan maksun takia ole ”peruuttamisilmoitus” vaan ilmoitus siitä, että saatava (josta aikaisemmin on ilmoitettu maksuhäiriö) on nyt maksettu. Rekisterinpitäjä velvollisuus on noudattaa tämän jälkeen luottotietolain sääntelyä maksettua saatavaa koskevaa maksuhäiriötä koskien (HE 109/2021 mukainen ehdotus).

Asiakastieto toteaa, että erilaisten ilmoitusten saaminen ulosottoviranomaisilta sujuu erittäin hyvin jo nykyisen sääntelyn pohjalta.

Suomen Asiakastieto Oy

Juuso Jokela

Legal counsel